

Metody numeryczne

Laboratorium 7

(15 pkt.)

Metody dokładne rozwiązywania układów równań liniowych

Zadanie

(dane indywidualne)

W ramach programu Octave napisz skrypt (ew. funkcję) rozwiązujący układ równań składający się z n równań i n niewiadomych. Uzyskane wyniki sprawdź za pośrednictwem zapisu $X = \text{inv}(A) * Y$ (gdzie A – macierz współczynników, Y – macierz wartości wynikowych).

$$\begin{cases} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n = y_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n = y_2 \\ \dots \\ a_{n1}x_1 + a_{n2}x_2 + \dots + a_{nn}x_n = y_n \end{cases}$$

Opcje do wyboru:

1. **Skrypt** obliczający rozwiązanie układu równań składającego się z 6-ciu wierszy i 6-ciu niewiadomych za pośrednictwem metody **Cramera** (założenie: rozwiązaniem układu jest wektor X składający się z liczb całkowitych). **10 pkt.**
2. **Funkcja** obliczająca rozwiązanie układu równań składającego się z n wierszy i n niewiadomych za pośrednictwem metody **Cramera** (założenie: $n > 0$, na etapie sprawdzania macierz współczynników A i macierz wynikowa Y mogą być generowane za pośrednictwem funkcji *rand* – patrz przykład zastosowania *Lab7_C* znajdujący się w pliku *MN_Lab7_Info.pdf*). **12 pkt.**
3. **Skrypt** obliczający rozwiązanie układu równań składającego się z 5-ciu wierszy i 5-ciu niewiadomych za pośrednictwem metody **eliminacji Gaussa / Gaussa-Jordana** (założenie: rozwiązaniem układu jest wektor X składający się z liczb całkowitych). **12/15 pkt.**
4. **Funkcja** obliczająca rozwiązanie układu równań składającego się z n wierszy i n niewiadomych za pośrednictwem metody **eliminacji Gaussa / Gaussa-Jordana** (założenie: $n > 0$, na etapie sprawdzania macierz współczynników A i macierz wynikowa Y mogą być generowane za pośrednictwem funkcji *rand* – patrz przykład zastosowania *Lab7_C* znajdujący się w pliku *MN_Lab7_Info.pdf*). **20/25 pkt.**

Sprawozdanie z laboratorium (dane autora, wybrana opcja, kod oraz *print screen* wyników obliczeń) proszę przesłać na adres ggrodzki@icis.pcz.pl pod postacią pliku **MN_Lab7_nazwisko.pdf** podając jako tytuł wiadomości **MN_Lab7_nazwisko**.

Jak zbudować układ równań aby jego rozwiązaniem był wektor składający się z liczb całkowitych.

Zakładamy, że $n=4$

Krok 1 Określamy wartości zmiennych szukanych: $x_1 = 2, x_2 = -1, x_3 = 1, x_4 = 3$.

Krok 2 Określamy wartości współczynników a_{ij} ($i=1, \dots, 4; j=1, \dots, 4$) w ramach poszczególnych równań czyli de facto wartości macierzy A o rozmiarze 4×4 (jeżeli okaże się, że wyznacznik z macierzy A jest równy 0 wówczas będziemy musieli dokonać zmiany przynajmniej jednej wartości)

$$a_{ij} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 \\ 0 & 2 & -2 & 1 \\ 2 & 0 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -3 & 2 \end{pmatrix}$$

Krok 3 Obliczamy wartości macierzy wynikowej na podstawie utworzonych równań $y_i = \sum_{i=1}^n a_{ij} \cdot x_j$

$$y_1 = 1 * 2 + 1 * (-1) + (-1) * 1 + 2 * 3 = 6$$

$$y_2 = 0 * 2 + 2 * (-1) + (-2) * 1 + 1 * 3 = -1$$

$$y_3 = 2 * 2 + 0 * (-1) + (-1) * 1 + 1 * 3 = 6$$

$$y_4 = 1 * 2 + 1 * (-1) + (-3) * 1 + 2 * 3 = 4$$

W ten sposób otrzymujemy następujący układ równań:

$$\begin{cases} x_1 + x_2 - x_3 + 2x_4 = 6 \\ 2x_2 - 2x_3 + x_4 = -1 \\ 2x_1 - x_3 + x_4 = 6 \\ x_1 + x_2 - 3x_3 + 2x_4 = 4 \end{cases}$$